

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötvenhatszötötör 5 kr.
 Nagobb terjedelmű, mint szintén több
 ikerhirdetése, alku szerint a leg-
 olcsóbb árért.
 Bélyegdíj: minden beütésért külön
 30 kr.
 Nyilt-ter-én megjelenő közlemény öt-
 haszabos sorra 16 kr.
 Név- vagy bérmentesüléssel behatárolt köz-
 iratok nem vétettek tekintetbe. — Ugy-
 szintén kéziratos sémák nem veszők.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán külföldre.
 Egy évre 10 ft. — kr. — évi 2 1/2 ft. — kr.
 Fél évre 5 — — — — — — — — — — — — — —
 Előfizetési pénz s minden közzététel:
 10 ft. — kr. — — — — — — — — — — — — — —
 Előfizetési hely:
 T. el. g. d. K. Lajos könyvtérke-
 dében a szerkesztőség. — Egyébuti
 a postahivatalok után.

Eladó szöveg.
 boidogtalvai kert első járdán
 apa szőlő, felette számos kül-
 ale hajó s a legzöltebb és bő-
 mő gyümölcsfákkal, nagy kö-
 ai s színterelő edényekkel el-
 szabad kezűből eladó.
 tekezhetni Nagy-Várad utcán
 7-ik sz. a. lakó tulajdonosnál.
 1871 — 3

Kacsó Ferenc
 születésben
 T. el. g. d. K. Lajos könyvtérke-
 dében a szerkesztőség. — Egyébuti
 a postahivatalok után.

Utazási tudósítás
 Budapesti vasúti közlekedés
 Budapesti vasúti közlekedés
 Budapesti vasúti közlekedés

BELETI VASÚT.
TERVE.

eti részvonalon

Város	12	14
Almásfüzitő	12	14
...	...	...

vezérigazgatóság.

Hirdetés.
 Péterfia 837 sz. a.
 lakosztályban koszt
 bent vagy kihordásra
 zhetni a nevezett helyi-
 285 2-3

A kormány fenyegetőzése.

○) A nagy sürgős-forgás, mely a kormánykörökben és a kormánypárt so- raiban észlelhető, sokkal magasabb fokú tevékenységet mutat, mint ezt általában megszoktuk.

Ennek oka a képviselőválasztások érdekességében keresendő.

Azon körülmény, hogy a kormány és pártja ily rendkívüli tevékenységet fejt ki, kétségtelenül igazolja, hogy nagy lehet a baj, mit elhárítani akarnak a magokról, s hogy erőfeszítésre leny szükségök.

Bármint beszéljenek is az ellenzék sorai megriktulásától, sőt az ellenzék bu- kásáról; bizonyára mélyen érzik, hogy nem csak egy ellenséggel van dolgok, oly ellenséggel, mely egyáltalában nem haj- landó továbbra is túrni az ország dolgai- val rosz gazdálkodást.

A kormány és pártja már nem tartja elégnék, hogy a választásokra anyagi és erkölcsi nyomásával befolyjon; nem tartja elégnék, hogy a kormányhi- vatalnokknak rendeltetleg meghagyja, mi- kép szavazójegyeiknek, mindenesetre, ki- vételét és a jobboldali jelöltre szava- zást a jövőre vonatkozó következtetésre figyelmeztetéssel megparancsolja.

E gyógyszer még kevésnek látszik arra, hogy a kicsinyített és oly sokszor- san rágalmozott ellenzékkel félelmet el- oszlassa.

A mind nagyobb mérvű növekedést vevő ellenzék mozgalmak óriás viha- rokka nőttek ki magokat a jobboldal zemei előtt.

S hogy ezt, mint a mi bukásukat idéznék is, eltávolítsák, vagy legyőzzék, óriási erőfeszítésre kellett magat elhatá- rozni a kormánynak!

A megrenítés első fokozatait már felhasználta a királyi ügyészeknek és a főpánoknak adott utasítás korlátlanága által.

Most újabbban ama rémhír terjeszté- tik szét, hogy a kormány — ha az el- lenzék lenne többségben, az ország- gyűlést feloszlátandja.

E fenyegetőzés a kormány legna- gyobb gyengeségének bizonyítéka!

A mely kormány, rendkívüli veszély esetein kívül, e rendkívüli eszközökhöz fo- lyamodik: elárulta, hogy mindazon a miniszteri polczon akar maradni; elárulta, hogy nem bírja a nemzet bizalmát; elárulta, hogy szon többség, melynek kifolyása volt, elenyészett; s nincs többé jogosítva a nemzeti kormány nevért vi- selni s jogosítványait használni.

S ebből következik az is, hogy az ily kormány tettei áldáshozok nem le- hetnek, intézményei nem forrnak össze a nemzet lelkével, nem egyeznek a nép ösztönével és jellemével; hanem csakis mesterséges uton képes magat fentartani.

Tehát az állandósság alapját is merőben nélkülözi.

Következik innen az is, hogy más kormánynak kell átadni hely- yét, a mely a nemzeti közvélemény által támogatott valódi többségnek ki- folyása.

Az idő, midőn ez eset bekövetke- zik, annál inkább közeledek, minél na- gyobb azon eszközök száma, melyekkel a mesterkélte többség fenntartása fogna- tositattai szándékolatják.

Es valóban, midőn a kormány oly fenyegetőzéssel sürögölődik a választások körül, hogy ha az ellenzék jut diadalra, a nemzet által kifejezett közvélemény képviselőit eloszlatandja; megérett arra, hogy azon idő bekövetkezését elérje, mi- dőn más kormánynak kénytelen átven- deni helyét!

Ha pedig a fenyegetőzést végre is bajtja:

Az annak jele, hogy már csakugyan kisebbségben van, s nincs joga- sítva arra, hogy alkotmányos korm- mány nevével használja.

Es mi lehet a fenyegetőzések és az alkotmányosság czege által rejtett ön- kénykedésnek kimaradhatlan köv- etkezmenye?

Kétségtelenül az lesz következése, hogy a nemzet lelkeben is feltámad a viaszhatás öntudata, s még inkább akar szabadulni a mindénáron uralkodó ily- győ kormányfőiről!...

Hadd fenyegetőzzék tehát a korm- mány az országgyűlés feloszlátásával: az ellenzék csak folytatása küzdelmes munk- jáját; míg végre többségre vergődik.

Ha az így nyilatkozó nemzeti köz- vélemény kiáltására a kormány rendki- vüli rendszabályok igénybevételével fe- lel; ha így paczkázik a nemzetnek há- tározott akaratával:

E veszélyes játékban bizonyosan bukása csúrdi rejlenek!

Es pedig annál inkább, mert az ily alkotmányos szin alatt erőszakoskodni kívánó kormány ellen saját híveinek sorában is feltámad végre a jogérzet- s s alkotmányos öntudaton alapuló ellen- állás.

A mesterkélte uton fenállni törekvő kormányok bukása csak hasznára lehet a valódi jogérzetnek, midáltal a polgári társaság csak emelkedhet erkölcsi érté- kében!...

A kormány fenyegetőzése tehát csak az ellenzék diadalának közeledését je- lenti. —

— A pesti képviselőválasztás e folyó hó 19-ikén tartatik meg.

— A felszólalások körül egyes vidé- keken nagyobb visszaélések fordulnak elő. Van oly hely, hol megtagadják a választói névsor lemásolását, csakugyan a jobboldal érdekében

történt beiratások napvilágra ne kerülhessenek. Es a belügyér? — hallgat.

— Hazánk ellen a szerb körökből kül- földi lapokban lövöldözik a nyilatkat. Egy belgrádi levél közelebb azt mondja, hogy Ma- gyarország egy viseli magát, hogy a szerb kormány nem bíhet a magyar kormánynak.

— Ha minisztertanács tartott Bud- ában a horvát ügyekben. Vakanovics báni he- lyettesítést vizen miniszteri tanácsban. A Vakanovics visszalepéséről szövedt hírek, melyek távirati uton terjesztettek, alaptalanok.

— A horvát választások képesik most a napi beszédés egyik főtárgyát. Zagrábban az ellenzék a kormányhivatalnokok segélyével gyűzött, ezért a meggyőződésük szerint csele- kvőket most le akarják mondítani. Biony sajnos dolog. Hát már ha valaki kormányhivatalnok, annak le kell vetküzni az emberi méltóság leg- főbb kellékét, — az önálló gondolkodást?

— A pesti összeírás alkalmával tegnapelőtt fölvették 1103 reklamációt, melyekben az öszielő bizottság a választói igazolványt meg- tagadta. A bizottság az egyes fölmerült esetek- nél a következő megállapodásra jutott. Oly bírtok után, melynek vétele teleknyönyv átírás- sal nem igazolható vagy melyre a történet rész- leltetések érvénye a későbbben teljesítendő kötelezettségektől feltételezték, választói ig- azolvány nem adatik. — Iparosok, ha azon kö- rülményt, hogy állandóan egy legénynek dol- goznak, adójukkal (10 ft 50 kr) igazolni nem képesek, nem választóképesek. — Ha valaki egy évvel rövidebb idő előtt kerdesse meg üz- letét vagy iparját, e zimen nem választó, kivéve ha kimutatja, hogy más városból költözött át, hol a törvény által kívánt feltételeknek megfe- lelt. — A ki választói igazolványát elveszti, ily igazolványt nem kap; nehogy oly módon a már is történet visszaélések előmozdításának. Ha az illetők, kik választási jegyüket elvesztették, azt bejelentik, külön lajstromban fognak fölvet- tetni s folyton szem előtt tartatni, hogy így a visszaélések, ha netán történnek, megakadályoz- ható legyen. — Minthogy a központi bizottság érdeése esett, hogy többen két választókerület- ben is beiratták magukat, egy bizottság küldet- tet ki, mely a lajstromokat szigorú vizsgálat tárgyává fogja tenni.

szágon, kinek füleibe elkiáltják: éljen N. N. képviselőnk!

Természetes, hogy a jelölték felének leg- alább is el kell bukni.

No de még ez a jövő tükta.

A Deakpárt mindenütt szerfelett megfe- ssüni erőt.

Makón Dobs Lajos ellen Bánfi lépette fel a jobboldal. Bánfi meg is jelent „választói” közt. Elmossa, „szerseny” programbeszédét. Egyszerű éjjelenek hangzottak fel erre. — Kitérő volt a lelkesező.

Az ezernyi néptömeg Bánfi beszédére egy szívről és szájjal kiáltá:

Éljen Dobs Lajos!

A haladástárs is kezd tért foglalni. Csak- hogy ez új párt őrés tere áll, s a választók nem csoportosulnak körébe.

E párt egyik vezére Pázmándi Dénes tegnap Erseibe ment.

Fényesen fogadták. Öt üres kocsi, négy zászló, 40 gyermek, 9 nő s két zászlótárho- várt.

S mindezek be voltak rekedve. Szegény Pázmándi!

Multadban nincs öröm, jövőben nincs remény!

A nemzeti önbecsérszet utolsó szikrája sem csillámlik tán Balassa-Gyarmaton a polgárok lelkeben. E kerületben gr. For- gách a h. Antal egyedül áll, mint képviselőjelölt. Forgách attól a néptől kér bizalmat, (már má- szokoztat.) melynek egykor nyakára hozta a muszjakacsdort!

Szerencsétlen Nográd!

Hát már nem találunk ott külön em- bert — a képviselőre?

A Jászoknagya is be akarják ültetni a jobboldali boldogító elveket. Gondoskodott a kormány, hogy e vidéken telvér kormány- pártiak foglalják el a képviselői tere.

Halljunk csak!

Mily tiszteletre méltó nevek küldettek ide hirdetni a jobboldali igyék.

Szilágyi Virgil, Török János, Orczy Gyula.

No ez a csufos megszegyenitést a Jász- kunság még sem érdemelte.

Egyébután bizonyos a — bukásuk.

ÚJDONASAGOK.

* Némethy Lajos ref. lelkész a tegnapi vasutvoaton érkezett családjával együtt kö- rünkbe. A vasuti indóháznál az egyház kül- döttsége által fogadtattak. Beközönlő beszédét — a mint már írtuk — a legközelebbi vasár- napon június 9-én tartandja a nagytemplomban.

* A képviselőválasztásra jogosítottak összeírása már megtörtént, s következő erede- ményt mutat: a pesterfia és csapotezárköből álló 150 választókerületben (volt 1869-ben 1449) van 1552 választó; a hatvan és piacotezárköből álló 111-k választókerületben (volt 1869-ben 1256) van 1259; a czepléd és vargantezárköből álló 111-k választókerületben (volt 1869-ben 1360) van most 1484 választó. Eszerint volt 1869- ben összesen 4035 választó, most van 4265. Szaporúság 200. A felszólalásról a másra a folyó hó 9. 10. 11. 12-ik napjai van- nak kiütözve.

* A Jövészetarsulat tegnap tartott választ- mányt ülésen határozata ment, hogy a lövöldé- táncvizigalom, díszelőzést s díszbeállót össze- kötött innepélyes megnyitása 1872. évi június 23-ik napján tartatik; s a lövözést azon nap d. e. 10 órákor veendi kezdetét. A mi a díjak

Képek a kortesvilágból.

** Nagy időkét élünk.

A pártok mindinkább tömörülnek s jelölt után látnak.

Ha tíz-husz ember van valamely pártban a jelölt személyisége iránt egy véleményen, már az illetőt felleptetik.

Nagyon sok ember van most Magyaror-
 A mint néhány nap multán a levél elkül- deése után, a család a szalomban egybegyűlvé- volt, az öreg grófné kocsija a veranda előtt ál- lott meg.

A gróf maga sietett ki, hogy anyját a kocsiból kisegítse.

Némileg meglepetve érezte magát e látó- gatas által, mert az öreg grófné soha sem szok- tott ily váradanul jönni, ha csak valami fontos oka nem volt.

A mint az idős hölgy, a gróf karjaira támaszkodva a veranda lépcsőjén félfele ment, tekintete Sorenzara esett, ki ott állt s dol- gozott.

„Ki az a személy ott?” kérde.

„Egy fiatal leány, kinek neveléséről én gondoskodom.”

„S neve?”

Ez egyszerű kérdés kellemetlen benyomást tett a grófra, mert Sorenza nevé anyja igen jól ismerte, és pedig azon időből, a midőn a grófnak Sorenza anyja iránti szerelme, majdnem az elvtársi botránnyra adott alkalmat.

„Neve Bencke Sorenza,” felele a gróf.

„Ugy — volt minden, a mint a grófné mondott, s aztán elhaladt Sorenza mellett, a nélkül, hogy a leány alázatos meghajlását, csak egy mozdulattal is viszonozta volna.

A mint az öreg grófné fának nejt és gyermekeit üdvözölte, s mindenkinék mondott valami szívvelény, lekötéltező, fiához fordult: „Családi ügyben jöttem ide, s beszédem van veled. Pár óra múlva haza utazom. Add karodat fiam!”

A gróf és anyja a gróf szobájába mentek be. A grófné nyugtalanul tekintett utánuk, s tekintetéből olvashni lehetett, hogy félt, hogy ismét olyan valamit követett el, mi férje harag- ját fogja felidézni.

Csak most jutottak észbe Arthur szavai, s megbánata, mint mindig, hogy érszelmeitől en- gedte magát vezetetni, s hogy nem hallgatót fiára.

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.
 Irtá Schwartz Mária Zsófia.
 Első rész.
 (Folytatás.)

Arthurnak lelkeben azonban Sorenza szavai, oly gondolatokat és tervekét ébresztettek fel, melyeket az élet előítéletével és ferde fogalmaiaval való ismeretlenségénél fogva köny- nyen valószínűsíteni vélte.

Nevezetesen, bensőleg ohajtottja, hogy atyja Sorenzát törvényesítse, s többi gyerme- keivel egyenlő jogokat adjon neki. Több napon át foglalkozott ezen gondolatall.

A mint egy napen Arthur és a grófné egyedül ültek a szalomban, a grófné elégedet- lenségét kezdte kifejezni a felett, hogy Arthur minden lehető felhasznál arra nézve, hogy mindig Sorenza társaságában legyen.

„Hiszen tudod, hogy ugy van 6 itt nálunk, mint egy szegény gyermek, ki mindent kö- nyörtelenséggel nyeri tőlünk. Azon bizalmas- ság, melylyel iránta vagy, nem illik hozzád.”

Mama, én tudom, hogy Sorenza nekem nővérem, és sem tölem, sem bárkiktől e házban nem szükséges könyörtelést nyernie.”

„Hát megmondta atyád, hogy Sorenza az ő gyermeke?”

„Igen; de csupán nekem!”

A grófné kevés színet után mondá:

„Es te nem találd magadat ezen rokons- ság által megáldva. Nem látod be, hogy mennyire sértő ez?”

„Mama, én belátom, hogy Sorenza nem tehet arról, hogy született; és tudja mama,

mit gondolok, hogy tonnie kellene papának, hogy a szerencsétlen Sorenzát sorával ki- egésztesse? neki öt törvényesítési kel- lenés.”

„Az isten nevéért mit mondasz? kiáltá a grófné. „Ezen gyermeket törvényesíteni, kinek létezése szegény atyádra, és sértés rám nézve!”

„Mama soha nem értette meg papát, és most sem érti. Mamának az által, hogy Soren- zával jóssággal bánt volna, megkellett volna mutatni, hogy elfelejtette a ballépést, hogy mama mindent eltávolított ohajt, a mi a multra sértő midőn emlékeztet. Higgye meg mama, atyám hálás szívevel lenne iránta, ha így járna el, e helyett mama viselése mindig olyan volt, hogy az őt ingerelte és megalázta. Az oly büszke jellem, mint az övé, nem tűri meg az ilyen örökös támadásokat, milyeneket mama Sorenza ellen intéz, s melyek önkéntlenül ő rá hullanak vissza.”

A grófné hallgatva ült ott; a nélkül, hogy fia ezen szavait nagyobb figyelemben részesít- tette volna. Ezek elsioklottak füle mellett, míg lelkét egytelenyeg gondolat töltötte el, nevezet- esen azon lehetőség gondolata, hogy ezen gyű- lölt gyermek még talán törvényesíttetik.

A grófné most egy tért, mint minden korlátolt eszű nő tesz, nem vette figyelembe férje jellemét, hanem csak azt tartotta szem- előtt, a mitől félt, s a mi annál valószínűbb nek tetszett előtte, mert gyűlölettel gondolt arra.

A mint Arthur pár perc múlva anyjától távozott, legelső cselekedete volt a grófnénak, hogy a grófnak még életben levő anyjához írt, azon lényhez, kinek egyedül volt befolyása fiára. A búzke és hajthatatlan fü öreg anyja iránt valódi tisztelettel és ragaszkodással visel- tetett, bár gondosan került minden alkalmat, hogy anyja az ő magánügyeibe avatkozzék.

egész lényé felháborodott cselekedete ellen, a mi rá nézve a legjobb mértékben bántó.

„Elvártam volna, hogy mind nom, mind anyám ismerjenek annyir, hogy belássák azt, hogy semmit nem tehetek vagy nem akarhat- ok, mi a világ előtt lennének ténhették fel azon nő iránt, a ki nevémet viseli. Mennyire kevése becsteljem is bensőleg nőmet, ki vak szerelemféltésében férjét a világ előtt ellen- gerre akarta állítani, mégis soha nem fog az- zal valódotolni, hogy minden külső tekintettel nem vagyok iránta.”

„Tehát soha nem volt czepléd azon gyer- meket törvényesíteni?”

„Nem, addig soha, míg nom él; és most anyám ne beszéljünk tovább ezen tárgyról.”

„De még épen, fiam. Néd panaszokod, hogy megengedett azon leánynak oly bizalmas lábon állani gyermekekkel, hogy ennek önkénytelenül a nála mutatózó dacot és nagy igényeket kell létre hozni. Ez helytelen, mert ez által tudatod a világgal azt, hogy a leány- nyal rokonságban állasz. Ezt kerülnöd kell, ha anyját szeretted, s ha megakorol előzni, hogy a régi történetet rólad s Bencke asszonyról fele elvenessék, a mi ugy nődre, mint te rád és a meghalra nézve is sértő.”

„Ugyan mi sértő van abban, hogy fiamim Sorenzát tegezik?”

„Semmi; de igen van abban, hogy ő fiaidat ugyancsak ilyen bizalmas módon szólítja. Aurorára nézve; mindig ilyen kelemelen lehet, hogy természetes leányodnak jogot adsz arra, hogy fiaidat testvérként tekintse. Kövesd anyád tanácsát, s e ballépést hozd helyre. Sőt ne is tartsd a leányt családonál, mert természetes, hogy annak látsza önméket szenvedést okoz.”

„Engedd meg, másodszor kérlek, hogy hallgassunk ezen tárgyról, s hogy ugy tegyek a dolgomban, a mint nekem az legjobbnak látszik.”

(Folyt. következik.)

